

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
„СОЦІОЛОГІЯ ПРИКОРДОННЯ ТА МИТНОЇ СПРАВИ”

першого рівня вищої освіти

за спеціальністю 054 Соціологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Кваліфікація: бакалавр соціології, асистент соціолога

Форма навчання: заочна

Термін навчання: 4 роки

Освітньо-професійна програма
вводиться в дію з 01 вересня 2016 р.
Ректор С. В. Савченко
(наказ № 101/1 – ЗД від 02 вересня 2016 р.)

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми**

„СОЦІОЛОГІЯ ПРИКОРДОННЯ ТА МИТНОЇ СПРАВИ ”

першого рівня вищої освіти

за спеціальністю 054 Соціологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

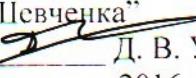
Кваліфікація: бакалавр соціології, асистент соціолога

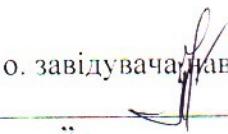
Форма навчання: заочна

Термін навчання: 4 роки

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної роботи
ДЗ „Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка”

Д. В. Ужченко
„___” 2016 р.

В. о. завідувача навчального відділу

Б. В. Лєснова
„___” 2016 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (науково-методичною комісією спеціальності 054 „Соціологія”) у складі:

- 1. Кононов І. Ф.**, доктор соціологічних наук, професор, завідувач кафедри філософії та соціології ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
- 2. Верховод Л. І.**, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри філософії та соціології ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
- 3. Нужна Ю. С.**, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії та соціології ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

1. Профіль освітньої програми зі спеціальністю 054 „Соціологія”

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний заклад „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	бакалавр соціології, асистент соціолога
Офіційна назва освітньої програми	„ Соціологія прикордоння та митної справи ”
Тип диплома та обсяг освітньої програми	диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	- Акредитаційна комісія України; - Україна; - період акредитації до 1 липня 2019 р.(за сертифікатом Серія НД № 1396624); подовжено до 01 липня 2024 р. (за сертифікатом Серія УД № 13008261)
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	повна загальна середня освіта
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	Програма здійснюється в очній та заочній формі навчання. Термін навчання на першому рівні вищої освіти складає 3 роки 10 місяців.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://luguniv.edu.ua

2. Мета освітньої програми

Підготовка кваліфікованих фахівців-соціологів, які володіють базовим категорійно-понятійним та дослідницьким апаратом соціологічної науки, знаннями сучасної соціологічної теорії та практики. Набуті компетентності можуть бути застосовані в соціологічній, маркетинговій, дослідницькій, управлінській, освітній, медійно-комунікативній, бізнесовій та інших дисциплінарно-професійних сферах діяльності.

3. Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань 05 „Соціальні і поведінкові науки” Спеціальність „054 Соціологія” Цикл загальної підготовки (60 кредитів ECTS, 25%), цикл професійної підготовки (180 кредитів ECTS, 75%).
	<p>Об'єкти вивчення: соціальна взаємодія на мега-, макро-, мезо- та мікросоціальному рівні, зокрема соціальна диференціація та інтеграція, інституціоналізація, відтворення й трансформація соціальної структури та культури, конструювання соціальної дійсності, соціальний вплив на формування особистості, соціальні проблеми та конфлікти.</p> <p>Цілі навчання: розвинути соціологічний спосіб мислення, опису та пояснення соціальної дійсності, сформувати розуміння закономірностей людської взаємодії та неоднозначності інтерпретацій соціальних явищ, навички аналітичної роботи із соціальною інформацією. Набуті компетентності можуть бути застосовані в дослідницькій, управлінській, освітній, медійно-</p>

	<p>комунікативній, бізнесовій та інших дисциплінарно-професійних полях.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: знання про особистість, соціальні групи, суспільство і людство в їхньому взаємозв'язку та змінах.</p> <p>Методи: широкий спектр методів збору та аналізу соціологічної інформації, зокрема з використанням математико-статистичних методів та спеціалізованого програмного забезпечення, а також сучасних інформаційно-комунікативних технологій для вирішення завдань професійної діяльності. Методики та технології соціологічного дослідження, діагностики, експертизи, прогнозування.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма: спрямована на розвиток соціологічного способу мислення, опису та пояснення соціальної дійсності; на формування розуміння закономірностей людської взаємодії та неоднозначності інтерпретацій соціальних явищ, навичок аналітичної роботи із соціальною інформацією.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі соціології. Ключові слова: суспільство, соціальні взаємодії, соціальні зв'язки, соціальна структура, соціальні інститути, соціальні спільноти, соціальні групи, соціальні конфлікти.
Особливості програми	-

4. Придатність випускників працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	Будь-які види зайнятості, що вимагають аналітичної роботи із соціальною інформацією, ефективної комунікації, управління соціальними відносинами та процесами. Фахівець здатний виконувати професійні роботи згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (Класифікатор професій ДК 003:2010), зокрема, 3439 асистент соціолога, 3439 фахівець з інтер'ювання, 3436.1 референт. Основна сфера зайнятості відповідає кодам 263, 243 та 242 ISCO-08 Міжнародного стандарту класифікації зайнятості Міжнародної організації праці .
Подальше навчання	Продовження навчання за освітніми програмами другого рівня вищої освіти.

5. Викладання та оцінювання

Викладання та навчання	Загальний стиль навчання студентоцентрований (student-centered education). При викладання лекційні курси поєднуються із семінарами, практичними роботами, індивідуальною, самостійною роботою, навчальними та виробничими соціологічними практиками.
Оцінювання	<p>Поточний контроль: У рамках поточного контролю оцінюються усні та письмові відповіді, результати комп’ютерного тестування, виконання творчих завдань, написання проблемних есе, захист підготовлених презентацій; контрольні модульні роботи проводяться письмово або у вигляді комп’ютерного тестування, захисту творчих проектів тощо; підсумкова оцінка з предмету (залік або іспит) виставляється з урахуванням поточної успішності та результатів контрольних модульних робіт.</p> <p>Підсумкова атестація передбачає виконання комплексного випускного іспиту.</p>

6. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	ІК 1. Здатність розв'язувати спеціалізовані завдання в галузі соціології та прикладних соціальних досліджень, розробляти й
-----------------------------------	---

	обґрунтовувати базові рекомендації щодо подолання соціальних проблем і регулювання соціальних конфліктів.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного та конкретного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 3. Володіння українською мовою (письмово й усно).</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися англійською або іншою іноземною мовою (письмово й усно).</p> <p>ЗК 5. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 6. Здатність до конструктивної критики та самокритики.</p> <p>ЗК 7. Здатність до аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з її опонентами.</p> <p>ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально.</p> <p>ЗК 9. Здатність до фізичного, психічного та розумового самовдосконалення</p> <p>ЗК 10. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 11. Здатність до пошуку, обробки й аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 12. Здатність вчитися та набувати сучасних знань.</p> <p>ЗК 13. Здатність використовувати сучасні методи та теоретичні положення вищої математики та теорії ймовірності при розв'язанні практичних прикладних задач у професійній галузі.</p> <p>ЗК 14. Здатність дотримуватися вимог охорони праці та безпеки життедіяльності під час навчання та виконання професійних завдань.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність застосовувати соціологічні поняття, концепції та теорії для інтерпретації соціальних явищ і процесів.</p> <p>ФК 2. Розуміння базових закономірностей взаємодії індивідів, соціальних груп, спільнот та суспільств.</p> <p>ФК 3. Розуміння соціальної обумовленості особистості та життєвого шляху індивіда, а також ролі індивіда в життедіяльності соціальних організацій, спільнот і суспільств.</p> <p>ФК 4. Розуміння соціальних процесів, трендів, можливостей і викликів соціальних змін в Україні та світі.</p> <p>ФК 5. Здатність зіставити результати різних соціологічних досліджень.</p> <p>ФК 6. Здатність розробити програму соціологічного дослідження.</p> <p>ФК 7. Здатність застосувати соціологічний дослідницький інструментарій.</p> <p>ФК 8. Здатність знайти соціальні дані (дані державної статистики, опитувань громадської думки, інші дані) у відкритому доступі, здійснити їх змістовне структурування й узагальнення.</p> <p>ФК 9. Здатність проаналізувати, представити та проінтерпретувати числові й нечислові соціальні дані.</p> <p>ФК 10. Усвідомлення відмінностей поміж ключовими соціологічними парадигмами.</p> <p>ФК 11. Усвідомлення витоків проблем сучасного суспільства та його використання у соціальній та професійній діяльності</p> <p>ФК 12. Здатність до планування та організації навчальної діяльності, проектування соціально-педагогічної системи підготовки фахівця з урахуванням особливостей професійної діяльності.</p>

7. Програмні результати навчання	
Знання (ЗН)	<p>ПРЗ 1. Давати визначення соціологічних понять і застосовувати соціологічні поняття, концепції та теорії для пояснення практичних ситуацій.</p> <p>ПРЗ 2. Розрізняти основні соціологічні підходи та парадигми в історичній і сучасній перспективах.</p> <p>ПРЗ 3. Комплексне знання методології і методів соціологічного дослідження</p> <p>ПРЗ 4. Розуміння принципів математичного аналізу соціологічної інформації</p> <p>ПРЗ 5. Знання основ галузевих та спеціальних соціологічних дисциплін</p> <p>ПРЗ 6. Базові знання з історії, філософії, психології, педагогіки, риторики, екології, політології, правознавства, економіки, менеджменту, демографії, охорони праці, культури здоров'я як складова загальної культури особистості та фахівця-соціолога.</p> <p>ПРЗ 7. Знання основ методики викладання соціологічних дисциплін</p> <p>ПРЗ 8. Знання основ організації прикордонної та митної служби</p>
Уміння (УМ)	<p>ПРУ 1. Формулювати дослідницькі запитання та конкретизовувати мету дослідження.</p> <p>ПРУ 2. Розробляти дизайн (комплекс ключових рішень щодо збирання й опрацювання даних, спрямований на успішну реалізацію мети дослідження (відповідник англійською – research design)) та інструментарій для досліджень базового рівня складності.</p> <p>ПРУ 3. Формувати репрезентативну вибіркову сукупність у дослідженнях базового рівня складності та розраховувати її обсяг.</p> <p>ПРУ 4. Формувати нерепрезентативну вибіркову сукупність відповідно до мети дослідження та дослідницьких запитань.</p> <p>ПРУ 5. Порівнювати переваги й обмеження різних методів збору соціологічної інформації.</p> <p>ПРУ 6. Проводити індивідуальні та групові інтерв'ю, спостереження, здійснювати контент-аналіз базового рівня складності.</p> <p>ПРУ 7. Здійснювати аналіз і синтез, представлення й інтерпретацію числової і нечислової соціологічної інформації.</p> <p>ПРУ 8. Узагальнювати та зіставляти результати різних досліджень.</p> <p>ПРУ 9. Обґрутувати методологію та висновки власного дослідження.</p> <p>ПРУ 10. Користуватися ключовими відкритими базами/банками</p>

	<p>соціальних даних (дані державної статистики, опитувань громадської думки, інші дані).</p> <p>ПРУ 11. Пояснювати етичні аспекти досліджень і застосовувати принципи дослідницької етики.</p> <p>ПРУ 12. Прочитавши англійською академічний текст у галузі соціології, представити українською його ключові тези.</p> <p>ПРУ 13. Визначати та пояснювати тренди розвитку сучасного суспільства.</p>
Комунікація (КОМ)	<p>ПРК 1. Використовувати загальні та професійні інформаційні та комунікаційні технології для отримання, обробки та презентації соціологічної інформації</p> <p>ПРК 2. Спілкуватися англійською мовою з професійних питань.</p> <p>ПРК 3. Усвідомлення культурного розмаїття суспільств та викликів взаємодії в міжкультурному контексті.</p>
Автономія і відповідальність (AiB)	<p>ПРА 1. Здатність до подальшого навчання з певним рівнем автономності</p> <p>ПРА 2. Знання принципів управління персоналом та ресурсами, основних підходів до прийняття рішень.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучається не менше 50% науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та/або вченими званнями. Науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування.
Матеріально-технічне забезпечення	Використання комп'ютерних класів, проекційної техніки, спеціалізованих лабораторій, стендів, наочних посібників, а також сучасних інформаційних систем (комунікативні, пошукові, аналітичні), інших програмних продуктів, що застосовуються в соціологічній діяльності.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання віртуального навчального середовища ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” та авторських розробок науково-педагогічних працівників. Користування підручниками, навчальними посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою фонду бібліотеки ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На загальних підставах у межах України.
Міжнародна кредитна мобільність	Можлива у рамках програми ЄС Еразмус+ (проведення закордонних практик з укладанням угод щодо академічної мобільності за встановленої формою)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе.

2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4

Обов'язкові компоненти ОП

ОК 1	Історія України та української культури	5,0	екзамен
ОК 2	Українська мова за професійним спрямуванням	5,0	зalік, екзамен
ОК 3	Іноземна мова за професійним спрямуванням	7,0	зalік, екзамен
ОК 4	Філософія	5,0	екзамен
ОК 5	Пропедевтика та інформаційні технології	5,0	зalік
ОК 6	Охорона праці, основи медичних знань та цивільний захист	5,0	екзамен
ОК 7	Демографія	3,0	зalік
ОК 8	Вступ до спеціальності	5,0	екзамен
ОК 9	Теоретична соціологія	12,0	екзамен
ОК 10	Професійна етика	5,0	екзамен
ОК 11	Методологія та методи соціологічних досліджень	10,0	екзамен
ОК 12	Соціологія політики	5,0	зalік
ОК 13	Історія соціології	15,0	екзамен
ОК 14	Історія вітчизняної соціології	5,0	зalік
ОК 15	Теорія соціальних структур	5,0	зalік
ОК 16	Якісні методи соціологічних досліджень	5,0	екзамен
ОК 17	Соціологія прикордоння	6,0	екзамен
ОК 18	Соціологія просторовості та геополітики	6,0	екзамен
ОК 19	Вища математика та Математичні методи в соціології	7,0	зalік, екзамен
ОК 20	Соціологія економіки	8,0	екзамен
ОК 21	Методика викладання соціології	5,0	екзамен
ОК 22	Основи митної справи	7,0	екзамен
ОК 23	Організація прикордонної та митної служб	5,0	екзамен
ОК 24	Сучасні соціологічні теорії	5,0	екзамен
ОК 25	Правове забезпечення митної справи	5,0	екзамен
ОК 26	Соціологічна практика (за напрямом спеціалізації)	3,0	зalік
ОК 27	Комплексна практика (соціологічна за напрямом спеціалізації, педагогічна)	12,0	зalік
ОК 28	Курсова робота з соціології	3,0	зalік
ОК 29	Курсова робота з митної справи	3,0	зalік
ОК 30	Оглядові лекції	1,5	
ОК 31	Комплексний випускний іспит	1,5	екзамен

Загальний обсяг обов'язкових компонент: **180**

Вибіркові компоненти ОП

Вибірковий блок 1 (цикл загальної підготовки)

ВБ 1.1.1.	Екологія з основами екологічної етики	5,0	зalік
ВБ 1.1.2.	Психологія		
ВБ 1.1.3.	Трендспоттінг та професійне майбутнє сучасного фахівця		
ВБ 1.2.1.	Політологія	5,0	зalік
ВБ 1.2.2.	Риторика		
ВБ 1.3.1.	Ринок послуг та основи підприємництва		
ВБ 1.3.2.	Правознавство	5,0	зalік
ВБ 1.3.3.	Іноземна мова та переклад у сфері професійної комунікації		
ВБ 1.3.4.	Основи безпеки та біозахисту		
ВБ 1.4.1.	Соціальна філософія	5,0	зalік
ВБ 1.4.2.	Філософія історії		
ВБ 1.5.1.	Методологія та логіка наукового дослідження	5,0	зalік

ВБ 1.5.2.	Філософія науки		
<i>Вибірковий блок 2 (цикл професійної підготовки)</i>			
ВБ 2.1.1.	Гендерні дослідження	5,0	залік
ВБ 2.1.2.	Соціологія особистості		
ВБ 2.2.1.	Конфліктологія та теорія переговорів	5,0	залік
ВБ 2.2.2.	Соціологія малих груп		
ВБ 2.3.1.	Комп'ютерні технології в соціологічному дослідженні	5,0	екзамен
ВБ 2.3.2.	Кібербезпека		
ВБ 2.4.1.	Соціологія культури та міжкультурна комунікація	5,0	залік
ВБ 2.4.2.	Соціологія повсякденності		
ВБ 2.5.1.	Соціологія громадської думки	5,0	залік
ВБ 2.5.2.	Етносоціологія		
ВБ 2.6.1.	Соціологія національної безпеки	5,0	екзамен
ВБ 2.6.2.	Соціологія глобалізації		
ВБ 2.7.1.	Соціологія організацій	5,0	екзамен
ВБ 2.7.2.	Соціологія управління		
Загальний обсяг вибіркових компонент:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Семестр	Освітні компоненти
1	Українська мова за професійним спрямуванням
	Іноземна мова за професійним спрямуванням
	Пропедевтика та інформаційні технології
	Демографія
	Вступ до спеціальності
	Теоретична соціологія
	Професійна етика
2	Історія України та української культури
	Українська мова за професійним спрямуванням
	Іноземна мова за професійним спрямуванням
	Теоретична соціологія
	Методологія та методи соціологічних досліджень
	Соціологія політики
3	Іноземна мова за професійним спрямуванням
	Історія соціології
	Історія вітчизняної соціології
	Теорія соціальних структур
	Якісні методи соціологічних досліджень
	Гендерні дослідження або Соціологія особистості
4	Охорона праці, основи медичних знань та цивільний захист
	Історія соціології
	Соціологія економіки
	Конфліктологія та теорія переговорів або Соціологія малих груп
	Соціологія культури та міжкультурна комунікація або Соціологія повсякденності
5	Екологія з основами екологічної етики АБО Психологія АБО Трендспоттінг та професійне майбутнє сучасного фахівця
	Політологія АБО Риторика
	Методологія та логіка наукового дослідження або Філософія науки

	Соціологія просторовості та геополітики Вища математика та Математичні методи в соціології Комп'ютерні технології в соціологічному дослідженні або Кібербезпека Соціологія організацій або Соціологія управління
6	Філософія Ринок послуг та основи підприємництва АБО Правознавство АБО Іноземна мова та переклад у сфері професійної комунікації АБО Основи безпеки та біозахисту Соціологія прикордоння Соціологія просторовості та геополітики Вища математика та Математичні методи в соціології Соціологічна практика (за напрямом спеціалізації)) Курсова робота з соціології
7	Соціальна філософія або Філософія історії Методика викладання соціології Основи митної справи Організація прикордонної та митної служб Сучасні соціологічні теорії Курсова робота з митної справи
8	Правове забезпечення митної справи Комплексна практика (соціологічна за напрямом спеціалізації, педагогічна) Оглядові лекції Соціологія національної безпеки або Соціологія глобалізації Соціологія громадської думки або Етносоціологія Комплексний випускний іспит

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 054 „Соціологія” проводиться у формі виконання комплексного випускного іспиту та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр соціології, асистент соціолога.

Атестація здійснюється відкрито й публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

